

UNIVERSITÀ DEGLI STUDI DI MILANO
DIPARTIMENTO DI STUDI INTERNAZIONALI,
GIURIDICI E STORICO-POLITICI

Towards more Effective
enFORcemenT of claimS in
civil and commercial matters
within the EU EFFORTS
Project JUST-JCOO-AG-
2019-881802

<https://efforts.unimi.it>

With financial support from
the Civil Justice Programme
of the European Union

In partnership with:

Max Planck Institute
LUXEMBOURG
for Procedural Law

UNIVERSITÄT
HEIDELBERG
ZUKUNFT
SEIT 1386

VRIJE
UNIVERSITEIT
BRUSSEL

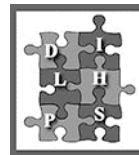

UNIVERSITÀ DEGLI STUDI DI MILANO
DIPARTIMENTO DI STUDI INTERNAZIONALI,
GIURIDICI E STORICO-POLITICI

EFFORTS: Praktični vodič za europski nalog za prekograničnu blokadu računa (Uredba 655/2014)

Autori: Prof. Dr. Alan Uzelac, Assist. Prof. Dr. Marko Bratkovic, Dr. Juraj Brozovic

Sadržaj

I. ISPRAVE iz Hrvatske	196
A. Predmet, opseg i glavne značajke	196
1. Alternativne mjere blokade računa u skladu s nacionalnim pravom	196
B. Postupak za dobivanje EAPO-a i za dobivanje podataka o računu	197
1. Pojam ovršnog naslova i postupak dobivanja njegove kopije koja udovoljava uvjetima potrebnima za utvrđivanje njegove autentičnosti	197
2. Nadležnost za izdavanje EAPO-a <i>ante causam</i> ili u tijeku postupka o biti stvari	197
3. Nadležnost domaćih tijela	198
4. Zahtjev za blokadu računa	198
5. Postupak izdavanja naloga za blokadu računa	199
6. Pokretanje postupka o biti stvari	201
7. Žalba protiv odbijanja izdavanja naloga za blokadu računa	201
8. Zahtjev za dobivanje podataka o računu	202
C. Sredstva komunikacije: dostava i prijenos dokumenata	202
1. Dostava dužniku	202
2. Dostava dokumenata	203
D. Pravni lijekovi	203
1. Opoziv ili prestanak blokade računa zbog nepokretanja postupka	203
2. Opoziv ili izmjena naloga za blokadu računa	204
3. Preispitivanje odluke o jamčevini	205
4. Pravo na davanje jamčevine umjesto blokade	205
5. Prava trećih osoba	205
II. ISPRAVE iz drugih država članica	206
A. Ovrha naloga za blokadu računa	206
1. Postupak ovrhe i provedbe naloga za blokadu	206
2. Ograničenja blokade	206
3. Prioritet naloga za blokadu	207
4. Troškovi banaka	208
B. Sredstva komunikacije: dostava i prijenos dokumenata	208
1. Dostava dužniku	208
2. Dostava dokumenata	208
C. Pravni lijekovi	209
1. Opoziv ili prestanak naloga za blokadu zbog nepokretanja postupka	209
2. Prekomjerna blokada sredstava	209
3. Ograničenje ili prestanak provedbe naloga za blokadu	210
4. Prilagodba izuzeću od iznosa	211
5. Pravo na davanje osiguranja umjesto blokade	211

6. Prava trećih osoba..... 212

Odricanje od odgovornosti. Ovaj praktični vodič rezultat je znanstveno-istraživačkog projekta u obrazovne i općeinformativne svrhe. Nije testiran u praksi i nije namijenjen pružanju pravnih savjeta ni kao zamjena za pravne savjete ovlaštenih osoba. Ovdje iznesena stajališta, informacije ili mišljenja autora ne odražavaju službeno mišljenje ili stajalište Europske komisije. Autori i Europska komisija ne jamče točnost, relevantnost, pravodobnost, potpunost ili rezultate korištenja ovdje navedenim informacijama. Svaka radnja poduzeta na temelju informacija u ovom dokumentu na vlastitu je odgovornost korisnika. I Komisija i autori ovog dokumenta odriču se svake odgovornosti i/ili odgovornosti za bilo kakvu uporabu sadržaja u pravnoj praksi.

I. ISPRAVE iz Hrvatske

Kada je HRVATSKA država članica podrijetla

A. Predmet, opseg i glavne značajke

1. Alternativne mjere blokade računa u skladu s nacionalnim pravom

Europski nalog za blokadu računa (engl. EAPO) dostupan je vjerovniku kao alternativa blokadi računa u skladu s nacionalnim pravom, ali ih ne zamjenjuje (čl. 1. stavak 2. Uredbe).

S obzirom na to

- EAPO omogućuje sudu u jednoj zemlji EU-a blokira sredstva na bankovnom računu dužnika u drugoj zemlji EU-a;
- primjenjuje se na financijska potraživanja u građanskim i trgovačkim stvarima, isključujući sljedeće (članak 2. Uredbe)
 - o porezne, carinske ili upravne stvari i socijalno osiguranje
 - o stvarna prava koja proizlaze iz braka ili istovjetnog odnosa te oporuke i nasljeđivanja
 - o tražbine prema dužniku koji je predmet stečajnog ili insolventijskog postupka ili drugih sličnih postupaka.
- Postupak se može koristiti samo u prekograničnim predmetima, pri čemu sud koji provodi postupak ili zemlja prebivališta vjerovnika mora biti u drugoj državi članici od one u kojoj se vodi račun dužnika (Europski pravosudni atlas, čl. 2 Uredbe);
- Vjerovnik bi trebao moći dobiti zaštitnu mjeru u obliku europskog naloga za blokadu računa („nalog za blokadu” ili „nalog”) koji sprječava prijenos ili povlačenje sredstava koje drži njegov dužnik na bankovnom računu u nekoj državi članici ako postoji opasnost da, bez takve mjere, naknadno izvršenje njegove tražbine prema dužniku bude spriječeno ili znatno otežano (Recital 7);
- EAPO je dostupan vjerovniku: (i) prije nego što on pokrene postupak protiv dužnika u vezi s biti stvari; (ii) u bilo kojoj fazi tijekom postupka; ili (iii) nakon što je u državi članici stekao ovršni naslov;
- budući da je postupak blokade računa postupak ex parte, dužnici neće biti obaviješteni o zahtjevima vjerovnika prije izdavanja EPPO-a ili njegove provedbe.

Ako vjerovnik želi zaplijeniti bankovne račune, pred Financijskom agencijom pokreće se postupak izravne naplate. Korištenjem identifikacijskog broja dužnika Financijska agencija ima pristup povjerljivim podacima na bankovnim računima dužnika. Iznos na računu se blokira na 60 dana, što dužniku daje mogućnost reagiranja (podnošenjem pravnog lijeka nadležnom sudu). Ako ne iskoristi tu mogućnost, blokira imovina prenosi se na bankovni račun vjerovnika (čl. 204.-213. OZ-a).

B. Postupak za dobivanje EAPO-a i za dobivanje podataka o računu

Dobivanje EAPO-a

EAPO je dostupan vjerovniku

- iv. prije nego što pokrene postupak protiv dužnika o meritumu stvari (čl. 5(a) Uredbe)
- v. u bilo kojoj fazi takva postupka (čl. 5(a) Uredbe) ili
- vi. nakon što je u državi članici pribavio presudu, sudsku nagodbu ili autentičnu ispravu kojom se od dužnika zahtijeva da plati tražbinu vjerovnika (čl. 5(b) Uredbe)

1. Pojam ovršnog naslova i postupak dobivanja njegove kopije koja udovoljava uvjetima potrebnima za utvrđivanje njegove autentičnosti

Uvjeti za izdavanje EAPO-a razlikuju se ovisno o trenutku podnošenja zahtjeva. Vjerovniku je lakše dobiti EAPO ako već ima presudu, sudsku nagodbu ili vjerodostojnu ispravu kojom se od dužnika zahtijeva da plati tražbinu vjerovnika (čl. 5(b) Uredbe), odnosno, kako je pojasnio Sud u predmetu C-555/18, *K.H.K. protiv B.A.C., E.E.K.*, "ovršni naslov".³⁹

U takvim slučajevima (vjerovnik je već stekao ovršni naslov), zahtjevu se prilažu svi relevantni popratni dokumenti i, ako je vjerovnik već pribavio presudu, sudsku nagodbu ili autentičnu ispravu, preslikom presude, sudskom nagodbom ili autentičnom ispravom kojima se udovoljava uvjetima potrebnima za utvrđivanje njezine vjerodostojnosti (čl. 8. stavak 3. Uredbe).

Naslovi koji se smatraju ovršivima u skladu s domaćim pravom i koji mogu biti relevantni za potrebe čl. 5.b Uredbe uključuju presude, platne naloge, sudske nagodbe i autentične isprave kao što su javnobilježnički akti. Zahtjev za presliku može se podnijeti sudu ili javnom bilježniku koji je donio presudu, odnosno akt. Čini se da se kopija presuda može izdati i elektronički jer je potpisana elektronički i dostupna strankama u sporu i njihovim zastupnicima.

2. Nadležnost za izdavanje EAPO-a *ante causam* ili u tijeku postupka o biti stvari

Ako vjerovnik još nije ishodio presudu, sudsku nagodbu ili autentičnu ispravu, nadležnost za izdavanje naloga za blokadu nadležni su sudovi države članice koji su nadležni za

³⁹ "S obzirom na to odgovor na prvo pitanje jest da se članak 4. stavak 10. Uredbe br. 655/2014 mora tumačiti tako da platni nalog, o kakvom je riječ u glavnom postupku, a koji nije ovršiv, ne može smatrati autentičnom ispravom u značenju te odredbe." (§§ 41-45).

odlučivanje o meritumu stvari u skladu s relevantnim pravilima o nadležnosti (članak 6. stavak 1. Uredbe). Često će takva pravila biti ona utvrđena u uredbama EU-a, stoga se domaća primjenjuju tek u preostalom dijelu.

Ovisno o vrsti spora, to može biti ili jedan od općinskih sudova (u slučaju građanskih sporova) ili trgovački sudovi (u slučaju trgovačkih sporova). Svi sudovi navedeni su na službenim stranicama: <https://sudovi.hr/en/node/4>.

3. Nadležnost domaćih tijela

U nadležnosti države članice kako je definirano člankom 6. Uredbe

- v. *ante causam* > država članica koja je nadležna za odlučivanje o meritumu stvari
- vi. postupak o biti stvari > država članica koja je nadležna za odlučivanje o biti stvari koja je u tijeku
- vii. ako je vjerovnik već ishodio presudu ili sudsku nagodbu > država članica u kojoj je presuda donesena ili je sudska nagodba odobrena ili zaključena
- viii. ako je vjerovnik već pribavio autentičnu ispravu > država članica u kojoj je ta isprava sastavljena,

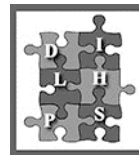
nadležnost se određuje u skladu s nacionalnim pravilima; takva su pravila dio informacija koje države članice trebaju dostaviti u skladu s člankom 50. Uredbe.

Domaća pravila predviđaju nadležnost općinskih sudova (u slučaju građanskih sporova) ili trgovačkih sudova (u slučaju trgovačkih sporova), u načelu na temelju pravila *actor sequitur forum rei*. Međutim, postoje neke iznimke.

4. Zahtjev za blokadu računa

- iii. **Podnošenje.** Zahtjev i popratni dokumenti mogu se podnijeti bilo kojim sredstvom komunikacije, uključujući elektronički, koji su prihvaćeni u skladu s postupovnim pravilima države članice u kojoj je zahtjev podnesen (članak 8. stavak 4. Uredbe).

Zahtjev za EAPO može se podnijeti elektronički, ali i poštom. Odvjetnici i pravne osobe dužni su podnijeti zahtjeve elektronički.

- iv. **Sudske pristojbe.** Sudske pristojbe u postupku za dobivanje EAPO-a ne smiju biti veće od naknada za dobivanje ekvivalentnog domaćeg naloga ili pravnog lijeka protiv takvog domaćeg poretka (čl. 42 Uredbe).

Financijska agencija i banke imaju pravo naplaćivati naknadu u skladu s posebnim Pravilima (NN, br. 105/10, 124/11, 52/12 i 6/13; dalje u tekstu "Pravila"). Naknade su iste i za domaće ovršne naslove i za EAPO. Naknadu treba platiti dužnik. Pravilnikom se utvrđuju dvije vrste naknada: 1. za ovrhu u odnosu na sredstva dužnika i 2. za provjeru i davanje podataka iz Jedinственog registra računa. Prihod od naknade za provedbu ovršnog naslova podijeljen je između Financijske agencije (55 %) i banaka (45 %). Prihod se raspodjeljuje bankama razmjerno ukupnom broju računa koje dužnik drži u određenoj banci na dan naplate naknade, u skladu s podacima u Jedinственom registru računa. Financijska agencija donosi cjenik koji sadrži iznose naknada na temelju odluke Upravnog vijeća, a Ministarstvo financija odobrava predloženi cjenik. Cjenik je objavljen na službenim stranicama FINA-e. PDV se naplaćuje po svim naknadama u cjeniku.

U postupcima za dobivanje naloga za blokadu ili pravnog lijeka protiv naloga za blokadu sudske pristojbe plaćaju se na temelju vrijednosti zahtjeva, kako slijedi:

- za zahtjev za blokadu kao za prijedlog za osiguranje tražbine
- za odluku o zahtjevu za blokadu računa kao za odluku o osiguranju
- za podneske iz članka 364.b stavka 2. do 5. OZ-a kao za žalbe protiv odluka o osiguranju.

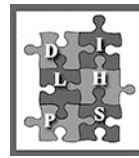
Sudske pristojbe mogu se obračunavati za svaku pojedinu operaciju, ovisno o vrijednosti predmeta spora, u skladu sa sljedećom tablicom:

od	do HRK	HRK
0.00	3 000.00	100.00
3 000.00	6 000.00	200.00
6 000.00	9 000.00	300.00
9 000.00	12 000.00	400.00
12 000.00	15 000.00	500.00

Za iznose veće od 15 000,00 kn plaća se naknada od 500,00 kn uvećana za 1 % iznosa većeg od 15 000,00 kn, najviše do 5 000,00 kn.

5. Postupak izdavanja naloga za blokadu računa

- v. **Saslušanje vjerovnika.** Ako sud utvrdi da je, pod uvjetom da se time neopravdano ne usporava postupak, potrebna usmeno saslušanje vjerovnika i, ovisno o slučaju, svjedoka, sud bez odgode može održati raspravu, također koristeći videokonferenciju ili drugu komunikacijsku tehnologiju, te donijeti

svoju odluku do kraja petog radnog dana nakon održavanja rasprave (usp. čl. 9. st. 2. i čl. 18. st. 3. Uredbe).

U tom pogledu ne postoje posebna provedbena pravila. Sud može provesti saslušanje koje smatra prikladnim. Postoji i mogućnost održavanja online saslušanja.

- vi. Izvođenje dokaza.** Sud donosi svoju odluku u pisanom postupku na temelju informacija i dokaza koje je vjerovnik dostavio u svojem zahtjevu ili uz njega. Ako sud smatra da dostavljeni dokazi nisu dovoljni, može, ako to nacionalno pravo dopušta, zatražiti od vjerovnika da dostavi dodatne dokumentarne dokaze (čl. 9. stavak 1. Uredbe).

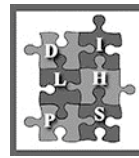
Sud može, pod uvjetom da se time postupak neopravdano ne odgađa, primijeniti i bilo koju drugu odgovarajuću metodu izvođenja dokaza dostupnih u skladu s nacionalnim pravom (usp. čl. 9. stavak 2. Uredbe). Kako dolazi do takva izvođenja dokaza i koja su pravila tog postupka?

U tom pogledu ne postoje posebna provedbena pravila. Na prijedlog stranaka (u načelu ne *po službenoj dužnosti*), sud može upotrijebiti bilo koju odgovarajuću metodu izvođenja dokaza kao što je usmeno saslušanje vjerovnika ili svjedoka, uključujući putem videokonferencije ili druge komunikacijske tehnologije.

- vii. Jamčevina koju treba platiti vjerovnik.** Ako sud zahtijeva plaćanje jamčevine sukladno čl. 12. Uredbe, obavješćuje vjerovnika o potrebnom iznosu i o prihvatljivima oblicima jamčevine u skladu s pravom države članice u kojoj se sud nalazi. Vjerovnika se treba upozoriti da će se nalog izdati nakon što se plati jamčevina (čl. 12(3) Uredbe).

Ne postoji posebno pravilo o obliku jamčevine prihvatljive u hrvatskom pravu, ali je to uglavnom u obliku novčanog depozita kod suda.

- viii. Obavijest o odluci.** Odluka o zahtjevu podnosi se vjerovniku u skladu s postupkom predviđenim pravom države članice podrijetla za istovjetne nacionalne naloge (članak 17. stavak 5. Uredbe).

EAPO će se dostaviti dužniku *po službenoj dužnosti* u skladu s pravilima o dostavi.

6. Pokretanje postupka o biti stvari

Ako je vjerovnik podnio zahtjev za EAPO prije pokretanja postupka o biti stvari, on pokreće takav postupak i dostavlja dokaz o tome sudu kojem je podnesen zahtjev za nalog za blokadu u roku od 30 dana od dana kada je podnio zahtjev ili u roku od 14 dana od datuma izdavanja naloga, koji god od tih datuma bio kasniji (članak 10. stavak 1. Uredbe; vidjeti i čl. 10. Stavak 3. za definiciju pokretanja postupka.

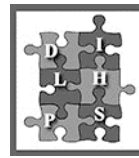
Pokretanje postupka zahtijeva podnošenje isprave sudu, a njihovu naknadnu dostavu dužniku obaviti će sud po službenoj dužnosti. Postupak se smatra pendentnim (*lis pendens*) nakon što je isprava dostavljena tuženiku.

7. Žalba protiv odbijanja izdavanja naloga za blokadu računa

- iii. **Žalba.** Vjerovnik ima pravo žalbe protiv svake odluke suda kojom se u cijelosti ili djelomično odbije njezin zahtjev za izdavanje naloga za blokadu računa. Takva žalba podnosi se u roku od 30 dana od dana kada je odluka dostavljena vjerovniku. Podnosi se sudu o kojem je država članica obavijestila Komisiju. Ako je zahtjev za izdavanje u cijelosti odbijen, žalba se rješava u postupku *ex parte* kako je predviđeno člankom 11. (članak 21. Uredbe).

Sud donosi odluku kojom se odbija zahtjev vjerovnika u obliku rješenja (naloga). Vjerovnik može podnijeti žalbu u roku od osam dana. Žalba se podnosi prvostupanjskom sudu (općinskom ili trgovačkom), a o tome odlučuje drugostupanjski sud (županijski sudovi ili Visoki trgovački sud). Ne postoji posebno pravilo kojim se uređuje postupak *ex parte*.

- iv. **Novi zahtjev.** Pravo na podnošenje žalbe protiv odbijanja izdavanja EAPO-a ne bi trebalo dovoditi u pitanje mogućnost da vjerovnik podnese novi zahtjev za EAPO na temelju novih činjenica ili novih dokaza (recital 22).

Vjerovnik može jednostavno podnijeti novi zahtjev nadležnom sudu, u kojem će jasno naznačiti nove činjenice i dokaze (*nova producta*).

Pribavljanje podataka o računu

8. Zahtjev za dobivanje podataka o računu

U zahtjevu za EAPO vjerovnik može zatražiti da tijelo države članice ovrhe pribavi informacije potrebne da bi se omogućila identifikacija banke ili banaka te računa dužnika. Uvjeti za zahtjev vjerovnika detaljno su opisani u članku 14. Uredbe.

Korištenjem identifikacijskog broja dužnika Financijska agencija ima pristup podacima iz Jedinstvenog registra računa.

C. Sredstva komunikacije: dostava i prijenos dokumenata

1. Dostava dužniku

Kada je HRVATSKA država članica podrijetla, a dužnik ima domicil u toj državi članici, dostavlja se obavlja u skladu s pravom te države članice (usp. čl. 28(2) Uredbe). Također, kad je HRVATSKA država članica podrijetla, a dužnik ima domicil u trećoj državi, usluga se obavlja u skladu s pravilima o međunarodnoj dostavi koja se primjenjuju u državi članici podrijetla (usp. čl. 28(2) i (4) Uredbe).

Dostavu obično obavlja pošta ili, iznimno, posebni sudski službenici. Od 2019. godine sve pravne osobe i odvjetnici dužni su koristiti se elektroničkom dostavom. Dostava unutar EU-a uređena je Uredbom EU-a.

Ako dužnik ima domicil u državi članici koja nije HRVATSKA, sud ili vjerovnik, ovisno o tome tko je odgovoran za pokretanje dostave u toj državi članici, do kraja trećeg radnog dana od dana primitka izjave iz koje pokazuje da su iznosi blokirani, dostavlja EAPO i popratne dokumente u skladu s člankom 29. Uredbe nadležnom tijelu države članice u kojoj dužnik ima domicil (usp. čl. 28(2) Uredbe).

Dostavu pokreće sud.

2. Dostava dokumenata

- iii. **Dostava.** Kad Uredba predviđa dostavu dokumenata u skladu s člankom 29. stavkom 1., takva se dostava može obaviti na bilo koji odgovarajući način, pod uvjetom da je sadržaj primljenog dokumenta istinit i vjeran sadržaju dostavljenog dokumenta te da su sve informacije sadržane u njemu lako čitljive.

U tom pogledu ne postoji posebno pravilo. Međutim, elektronički prijenos dokumenata trebao bi biti prihvatljiv.

- iv. **Potvrda primitka.** Sud ili tijelo koje je zaprimilo dokumente u skladu sa stavkom 1. čl. 29. do kraja radnog dana nakon dana primitka šalje tijelu, vjerovniku ili banci koje je dostavilo isprave potvrdu o primitku, koristeći najbrže moguće sredstvo prijenosa i koristeći standardni obrazac (čl. 29(2) Uredbe).

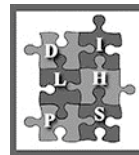
U tom pogledu ne postoji posebno pravilo. Međutim, elektronički prijenos dokumenata trebao bi biti prihvatljiv.

D. Pravni lijekovi

1. Opoziv ili prestanak blokade računa zbog nepokretanja postupka

Ako sud nije primio dokaz o pokretanju postupka u roku iz stavka 1. čl. 10. Uredbe, EAPO se opoziva ili prekida, a stranke se o tome obavješćuju (članak 10. stavak 2. Uredbe).

U tom pogledu ne postoje posebna pravila. Sud opoziva EAPO rješenjem koje se dostavlja strankama.

2. Opoziv ili izmjena naloga za blokadu računa

- iv. **Zahtjev dužnika.** Na zahtjev dužnika nadležnom sudu države članice podrijetla, nalog za blokadu računa opoziva se ili, prema potrebi, mijenja na temelju razloga navedenih u čl. 33. st. 1. Uredbe.

Ne postoje posebna pravila o postupku koja bi se primjenjivala na zahtjev dužnika za opoziv ili izmjenu naloga za blokadu računa. Zahtjev se može podnijeti elektronički ili poštom. Ne postoji jasno pravilo trebaju li obje stranke dobiti prigodu da budu saslušane. Međutim, odluka suda treba biti dostavljena strankama i postoji pravo žalbe o kojoj odlučuje drugostupanjski sud. Pravno zastupanje nije obvezno. Visina sudske pristojbe ovisi o vrijednosti tražbine. Vidi gore.

- v. **Sudska odluka po službenoj dužnosti.** Sud koji je izdao EAPO također može, ako to dopušta pravo države članice podrijetla, po službenoj dužnosti izmijeniti ili opozvati nalog zbog promijenjenih okolnosti (članak 35. stavak 2. Uredbe).

Prema našem mišljenju, hrvatsko pravo ne dopušta sudu da opozove ili izmijeni EAPO po službenoj dužnosti.

- vi. **Zajednički prijedlog.** Dužnik ili vjerovnik mogu podnijeti zahtjev sudu koji je izdao EAPO za izmjenu ili opoziv naloga zbog toga što su se promijenile okolnosti na temelju kojih je nalog izdan (čl. 35(1) Uredbe). Dužnik i vjerovnik mogu također, na temelju toga što su pristali na podmirenje tražbine, zajednički podnijeti zahtjev sudu koji je izdao EAPO za opoziv ili izmjenu naloga (čl. 35 (3) Uredbe).

Ne postoje posebna pravila o postupku koja bi se primjenjivala za zahtjev za opoziv ili izmjenu naloga u skladu s člankom 35. stavkom 1. i 3. Zahtjev se može podnijeti elektronički ili poštom. Pravno zastupanje nije obvezno. Visina sudske pristojbe ovisi o vrijednosti tražbine. Vidi gore.

3. Preispitivanje odluke o jamčevini

Na zahtjev dužnika nadležnom sudu države članice podrijetla, odluka o jamčevini u skladu s člankom 12. Uredbe može se preispitati na temelju tvrdnje da uvjeti iz čl. 12. nisu ispunjeni. Sud može od vjerovnika tražiti da preda jamčevinu ili dodatnu jamčevinu, pod prijetnjom da će u protivnom EAPO biti opozvan ili izmijenjen (usp. čl. 33(2) Uredbe).

Vidi gore pravila o opozivu ili izmjeni naloga za blokadu.

4. Pravo na davanje jamčevine umjesto blokade

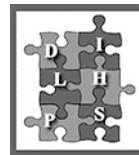
Na zahtjev dužnika sud koji je izdao EAPO može naložiti oslobađanje blokiranih sredstava ako dužnik tom sudu plati jamčevinu u iznosu iz naloga ili da alternativno jamstvo u obliku prihvatljivom u hrvatskom pravu i u vrijednosti koja je barem jednaka tom iznosu (čl. 38(1)(a) Uredbe).

Ne postoji posebno pravilo o obliku jamčevine u iznosu naloga za blokadu ili alternativnog jamstva prihvatljivog prema hrvatskom pravu. Dužnik može podnijeti zahtjev elektronički ili poštom. Odluka suda bit će dostavljena strankama. Pravno zastupanje nije obvezno. Visina sudske pristojbe ovisi o vrijednosti tražbine. Vidi gore.

5. Prava trećih osoba

Pravo treće strane na osporavanje EAPO-a uređuje se pravom države članice podrijetla (članak 39. stavak 1. Uredbe).

Nema jasnog pravila u tom pogledu.

II. ISPRAVE iz drugih država članica

Kada je HRVATSKA država članica ovrhe

A. Ovrha naloga za blokadu računa

1. Postupak ovrhe i provedbe naloga za blokadu

U pravilu se EAPO provodi u skladu s pravilima koja se primjenjuju na ovrhu istovjetnih domaćih naloga u državi članici ovrhe (članak 23. stavak 1. Uredbe).

Svi pristigli nalozi za blokadu trebaju biti dostavljeni Općinskom građanskom sudu u Zagrebu, ali Financijska agencija je tijelo nadležno za njihovu provedbu, u skladu s pravilima koja se primjenjuju i na provedbu istovjetnih domaćih naloga.

Prema Uredbi, banka kojoj je upućen nalog za blokadu provodi ga bez odgode nakon primitka naloga ili, ako je to predviđeno pravom države članice izvršenja, odgovarajuće upute za provedbu naloga (čl. 24(1) Uredbe).

Financijska agencija blokira bankovni račun odmah nakon primitka naloga.

2. Ograničenja blokade

- iv. **Računi izuzeti iz blokade.** Uredba se ne primjenjuje na bankovne račune koji su izuzeti iz blokade u skladu s pravom države članice u kojoj se račun vodi (članak 2. stavak 3. Uredbe).

Ovrha se ne provodi na prihodima i iznosima koji su zakonom izuzeti od ovrhe (npr. dječji doplatak, uzdržavanje, naknade za nezaposlene, određeni dio plaće itd.). Za njih Financijska agencija otvara poseban (zaštićeni) račun.

- v. **Blokada zajedničkih računa.** Sredstva koja se drže na računima koje, prema evidenciji banke, dužnik ne drži isključivo ili ih drži treća strana u ime dužnika ili dužnik u ime treće osobe mogu se blokirati u skladu s Uredbom samo u mjeri u kojoj mogu blokirati u skladu s pravom države članice ovrhe (čl. 30. Uredbe).

Nema jasnih pravila o tome u hrvatskom pravu.

- vi. **Iznosi izuzeti od blokade.** Iznosi koji su izuzeti od blokade u skladu s pravom države članice ovrhe izuzeti su od blokade u skladu s Uredbom. Ako su, u skladu s pravom države članice ovrhe, iznosi iz stavka 1. izuzeti od ovrhe bez ikakva zahtjeva dužnika tijelo odgovorno za izuzimanje takvih iznosa u toj državi članici po službenoj dužnosti izuzima relevantne iznose iz blokade.

Vidi gore odgovor 2.i.

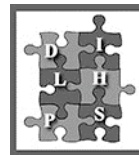
Zahtjev dužnika. Ako su, u skladu s pravom države članice ovrhe, iznosi iz stavka 1. čl. 31. Uredbe izuzeti od ovrhe na zahtjev dužnika, takvi iznosi se izuzimaju od blokade na zahtjev dužnika kako je predviđeno točkom (a) čl. 34(1) Uredbe.

Zahtjev vjerovnika. Vjerovnik može podnijeti zahtjev nadležnom sudu države članice ovrhe ili, ako je to propisano nacionalnim pravom, nadležnom provedbenom tijelu u toj državi članici za izmjenu naloga za blokadu tako da prilagodi pravilima o izuzećima od ovrhe koja se primjenjuje u toj državi članici u skladu s čl. 31 Uredbe, zato što su primijenjena izuzeća u dovoljno visokom iznosu u odnosu na jedan ili više računa koji se vode u jednoj ili više drugih država članica (članak 35. stavak 4. Uredbe).

3. Prioritet naloga za blokadu

EAPO ima isti prioritet, ako on postoji, kao istovjetan domaći nalog u državi članici ovrhe (čl. 32 Uredbe).

Prioritet naloga za blokadu je u načelu određen u skladu s pravilom *prior tempore potior iure*.

4. Troškovi banaka

Banka ima pravo tražiti plaćanje ili povrat troškova nastalih provedbom EAPO-a od vjerovnika ili dužnika samo ako, u skladu s pravom države članice ovrhe, banka ima pravo na takvo plaćanje ili povrat u vezi s istovjetnim domaćim nalogima.

Prihod od naknade za provedbu ovršnog naslova podijeljen je između Financijske agencije (55 %) i banaka (45 %). Prihod se raspodjeljuje bankama razmjerno ukupnom broju računa koje dužnik drži u određenoj banci na dan naplate naknade, u skladu s podacima u Jedinstvenom registru računa.

B. Sredstva komunikacije: dostava i prijenos dokumenata

1. Dostava dužniku

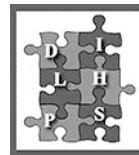
Ako dužnik ima domicil u Hrvatskoj, a to nije država članica podrijetla, nadležno tijelo koje je primilo EAPO i popratne dokumente bez odgode poduzima potrebne korake za dostavu dužniku u skladu s pravom te države članice (čl. 28. stavak 3. Uredbe)⁴⁰. Također, ako dužnik ima domicil u Hrvatskoj i to je jedina država članica ovrhe, nadležno tijelo koje je primilo EAPO i popratne dokumente pokreće dostavu tih dokumenata do kraja trećeg radnog dana nakon dana primitka ili izdavanja izjave iz kojih je vidljivo da su iznosi blokirani.

Općinski građanski sud u Zagrebu jedino je nadležno tijelo za primanje EAPO. Njegova je zadaća dostaviti EAPO dužniku.

2. Dostava dokumenata

- iii. **Dostava.** Kad Uredba predviđa dostavu dokumenata u skladu s člankom 29. stavkom 1., takva se dostava može obaviti na bilo koji odgovarajući način, pod uvjetom da je sadržaj primljenog dokumenta istinit i vjeran sadržaju dostavljenog dokumenta te da su sve informacije sadržane u njemu lako čitljive.

⁴⁰ U tom slučaju država članica u kojoj dužnik ima domicil ne mora biti država članica ovrhe.

U tom pogledu ne postoji posebno pravilo. Međutim, elektronički prijenos dokumenata trebao bi biti prihvatljiv.

- iv. **Potvrda primitka.** Sud ili tijelo koje je zaprimilo dokumente u skladu sa stavkom 1. čl. 29. do kraja radnog dana nakon dana primitka šalje tijelu, vjerovniku ili banci koje je dostavilo isprave potvrdu o primitku, koristeći najbrže moguće sredstvo prijenosa i koristeći standardni obrazac.

U tom pogledu ne postoji posebno pravilo. Međutim, elektronički prijenos dokumenata trebao bi biti prihvatljiv.

C. *Pravni lijekovi*

1. Opoziv ili prestanak naloga za blokadu zbog nepokretanja postupka

Ako sud nije primio dokaz o pokretanju postupka u roku iz stavka 1. čl. 10. Uredbe, EAPO se opoziva ili prekida, a stranke se o tome obavješćuju (članak 10. stavak 2. Uredbe). Ako se sud koji je izdao nalog nalazi u državi članici ovrhe, opoziv ili prestanak naloga u toj državi članici provodi se u skladu s pravom te države članice (članak 10. stavak 2. druga alineja Uredbe).

U tom pogledu ne postoje posebna pravila. Sud opoziva EAPO nalogom koji se dostavlja strankama.

2. Prekomjerna blokada sredstava

- iii. **Dužnik.** Provedbom naloga sva sredstva koja se drže na računu ili računima navedenima u nalogu ili koja dužnik drži kod banke, a koja premašuju iznos naveden u nalogu za blokadu, ostaju netaknuta (usp. čl. 24(5) Uredbe).

Iako blokada računa premašuje iznos naveden u nalogu, vjerojatno bi bilo najbolje podnijeti zahtjev Općinskom građanskom sudu u Zagrebu.

- iv. **Vjerovnik.** Do kraja trećeg radnog dana nakon primitka bilo koje izjave u skladu s člankom 25. Uredbe koja pokazuje prekomjernu blokadu sredstava,

vjerovnik podnosi zahtjev za deblokadu nadležnom tijelu države članice ovrhe (čl. 27. stavak 2. Uredbe).

Vjerovnik može podnijeti zahtjev za deblokadu sredstava Općinskom građanskom sudu u Zagrebu. Nije jasno ima li taj sud ovlast deblokirati sredstva po službenoj dužnosti (čl. 27. stavak 3. Uredbe).

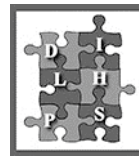
3. Ograničenje ili prestanak provedbe naloga za blokadu

- iii. **Zahtjev dužnika.** Na zahtjev dužnika nadležnom sudu ili, ako nacionalno pravo tako predviđa, nadležnom tijelu za ovrhu u državi članici ovrhe, izvršenje EAPO-a u toj državi članici ograničeno je ili treba prestati na temelju razloga navedenih u čl. 34(1) Uredbe ili treba prestati ako je očito u suprotnosti s javnim poretkom (ordre public) države članice ovrhe (članak 34. stavak 2. Uredbe).

Ne postoje posebna pravila ograničenju ili prestanku izvršenja europskog naloga za blokadu. Zahtjev se može podnijeti elektronički ili poštom Općinskom građanskom sudu u Zagrebu. Ne postoji jasno pravilo trebaju li obje strane imati pravo biti saslušane. Međutim, odluka suda treba biti dostavljena strankama i postoji pravo žalbe o kojoj odlučuje drugostupanjski sud. Pravno zastupanje nije obvezno. Visina sudske pristojbe ovisi o vrijednosti tražbine. Vidi gore.

- iv. **Zajednički zahtjev.** Dužnik i vjerovnik mogu, zato što su se dogovorili o podmirenju tražbine, zajednički podnijeti zahtjev nadležnom sudu države članice ovrhe ili, ako je to predviđeno nacionalnim pravom, nadležnom provedbenom tijelu u toj državi članici za prestanak ili ograničenje provedbe naloga (čl. 35. stavak 3. Uredbe).

U tom pogledu ne postoje posebna pravila. Međutim, zahtjev se može podnijeti elektronički ili poštom Općinskom građanskom sudu u Zagrebu. Odluka suda bit će dostavljena strankama. Pravno zastupanje nije obvezno. Visina sudske pristojbe ovisi o vrijednosti tražbine. Vidi gore.

4. Prilagodba izuzeću od iznosa

Vjerovnik može podnijeti zahtjev nadležnom sudu države članice ovrhe ili, ako je to propisano nacionalnim pravom, nadležnom provedbenom tijelu u toj državi članici za izmjenu naloga za blokadu tako da prilagodi pravilima o izuzećima od ovrhe koja se primjenjuje u toj državi članici u skladu s čl. 31 Uredbe, zato što su primijenjena izuzeća u dovoljno visokom iznosu u odnosu na jedan ili više računa koji se vode u jednoj ili više drugih država članica (članak 35. stavak 4. Uredbe).

Vjerovnik može podnijeti zahtjev Općinskom građanskom sudu u Zagrebu za izmjenu naloga za blokadu.

5. Pravo na davanje osiguranja umjesto blokade

Prestanak ovrhe u državi članici. Na zahtjev dužnika nadležni sud ili, ako je to predviđeno nacionalnim pravom, nadležno provedbeno tijelo države članice izvršenja može naložiti prestanak izvršavanja naloga za blokadu ako dužnik tom sudu ili tijelu pruži osiguranje u iznosu iz naloga za blokadu, ili alternativno jamstvo u obliku prihvatljivom u pravu države članice u kojoj se sud nalazi i u vrijednosti koja je barem jednaka tom iznosu (članak 38. stavak 1. točka (b) Uredbe). O osiguranju se obavješćuje vjerovnik u skladu s nacionalnim pravom (članak 38. stavak 2. Uredbe).

Ne postoji posebno pravilo o obliku osiguranja ili alternativnog jamstva prihvatljivog u hrvatskom pravu. Dužnik može podnijeti zahtjev elektronički ili poštom. Odluka suda bit će dostavljena strankama. Pravno zastupanje nije obvezno. Visina sudske pristojbe ovisi o vrijednosti tražbine. Vidi gore.

- ii. **Deblokiranje sredstava u državi članici podrijetla.** U slučaju da je sud koji je izdao EAPO naložio deblokiranje sredstava nakon što je dužnik dao osiguranje (čl. 38(1)(a) Uredbe).

Dano osiguranje prenosi se na dužnika.

6. Prava trećih osoba

Pravo treće strane da ospori izvršenje EAPO-a uređuje se pravom države članice ovrhe (čl. 39(2) Uredbe) .

Treće strane mogu osporiti EAPO tvrdeći da je ovrha nad sredstvima nedopuštena jer, na primjer, imovina ne pripada dužniku, već trećoj strani.